

Ćwiczenie: przemiana izotermiczna

Parametry stanu gazy (p, V, T) są wzajemnie powiązane równaniem stanu gazu. W przemianie izotermicznej stała jest temperatura.

Ćwiczenie polega na wyznaczeniu ciśnienia w przemianie izotermiczną powietrza w strzykawce, zmiana objętości uzyskiwana jest poprzez ruch tłoka strzykawki.

Przyrządy: strzykawka, manometr.

Przebieg ćwiczenia:

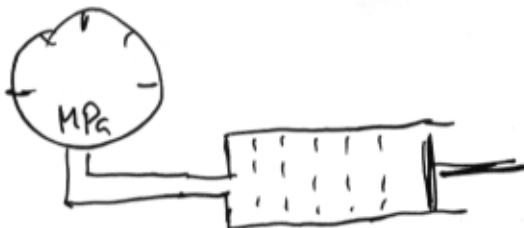
- 1/ Zmontuj zestaw w/g rysunku.
- 2/ Nabierz w strzykawkę powietrza do pełnej objętości (100cm^3).
- 3/ Dziesięciokrotnie zmierz wartość ciśnienie dla różnych objętości powietrza w strzykawce.
- 4/ Każdorazowo przed pomiarem doprowadź tłok do położenia początkowego (100cm^3), odczytu ciśnienia dokonuj możliwie szybko.

Nie wyciągaj tłoka ze strzykawki. Nie przekraczaj zakresu pomiarowego manometru, zmniejszając objętość powietrza poniżej 50cm^3 .

Opracowanie wyników:

- 1/ Uzupełnij tabelę wyników, wyznacz wartość całkowitego ciśnienia dla poszczególnych pomiarów przyjmując wartość ciśnienie atmosferycznego 1000 hPa
- 2/ Oblicz wartość iloczynu ciśnienia i objętości (pV) dla każdego pomiaru.
- 3/ Oblicz błąd bezwzględny i względny iloczynu ciśnienia i objętości.
- 4/ Wykonaj wykres $p = f(V)$

Lp.	V (m^3)	p (Pa)	p_c (Pa)	$p_c V$ (Nm)

$$p_c = p_a + p$$

$$p_c V = \text{const}$$

$$p_{c1} V_1 = p_{c2} V_2 = p_{c3} V_3 = \dots$$

$$1\text{ hPa} = 100\text{ Pa}$$

$$1\text{ m}^3 = 10^6\text{ cm}^3$$

verte !

$pV_{\max}$ – największa wartość ciśnienia
 $pV_{\min}$ – najmniejsza wartość ciśnienia
 ΔpV – maksymalny błąd bezwzględny
 δpV – maksymalny błąd względny
 $\bar{pV}$ – wartość średnia ciśnienia

$$\bar{pV} = \frac{p_1V_1 + p_2V_2 + p_3V_3 + \dots}{n}$$

$$\Delta pV = \frac{pV_{\max} - pV_{\min}}{2}$$

$$\delta pV = \frac{\Delta pV}{\bar{pV}} \cdot 100\%$$